

EGZAMIN ÓSMOKLASISTY

od roku szkolnego 2021/2022

HISTORIA

Zasady oceniania rozwiązań zadań
z przykładowego arkusza egzaminacyjnego
(OHIP-100, OHIP-200, OHIP-400, OHIP-500)

GRUDZIEŃ 2020



Centralna Komisja Egzaminacyjna
Warszawa 2020

Zadanie 1. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna.	I. Cywilizacje starożytne. Uczeń: 5) charakteryzuje najważniejsze osiągnięcia kultury materialnej i duchowej świata starożytnego w różnych dziedzinach: [...] sztuce.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

D

Zadanie 2. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna.	I. Cywilizacje starożytne. Uczeń: 3) charakteryzuje strukturę społeczeństwa [...] Grecji [...].

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

FP

Zadanie 3. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna.	I. Cywilizacje starożytne. Uczeń: 5) charakteryzuje najważniejsze osiągnięcia kultury materialnej i duchowej świata starożytnego w różnych dziedzinach: [...] architekturze [...].

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne rozstrzygnięcie wraz z uzasadnieniem.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązania

- Budowlę, w której odbywały się opisane w tekście widowiska przedstawiono na ilustracji B, ponieważ jest na niej rzymski amfiteatr.
- Budowlę, w której odbywały się opisane w tekście widowiska przedstawiono na ilustracji B, ponieważ na ilustracji A jest grecki teatr.

Zadanie 4. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna.	III. Średniowieczna Europa. Uczeń: 1) umiejscawia w czasie i przestrzeni państwo Franków.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

C

Zadanie 5. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Chronologia historyczna.	V. Polska w okresie wczesnopiastowskim. Uczeń: 3) charakteryzuje rozwój [...] monarchii Bolesława Chrobrego [...].

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne wpisanie wszystkich liter.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

ADBEC

Zadanie 6. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna.	IV. Społeczeństwo i kultura średniowiecznej Europy. Uczeń: 3) [...] rozpoznaje zabytki kultury średniowiecza [...].

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź wraz z uzasadnieniem.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Nazwa stylu: styl romański / romanizm

Przykładowe uzasadnienia:

- okna zakończone półkukiem
- obronny charakter
- kompozycja z brył geometrycznych
- grube mury

Zadanie 7. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna.	VII. Polska w XIV i XV wieku. Uczeń: 2) analizuje dokonania Kazimierza Wielkiego w dziedzinie polityki wewnętrznej (system obronny, urbanizacja kraju [...]) [...].

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

C

Zadanie 8. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. III. Tworzenie narracji historycznej.	VII. Polska w XIV i XV wieku. Uczeń: 2) analizuje dokonania Kazimierza Wielkiego w dziedzinie polityki wewnętrznej (system obronny, urbanizacja kraju [...]) [...].

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązanie

Prawo składu – przywilej handlowy polegający na nałożeniu na przejeżdżających przez miasto kupców obowiązku wystawienia na sprzedaż przewożonych towarów.

Zadanie 9. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna.	VIII. Wielkie odkrycia geograficzne. Uczeń: 2) umieszcza w czasie i przestrzeni wyprawy [...] Ferdynanda Magellana.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne rozstrzygnięcie wraz z uzasadnieniem.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązania

- Fragmentem relacji z wyprawy przedstawionej na mapie jest tekst A, ponieważ jest to opis wyprawy Ferdynanda Magellana/podróży dookoła świata/płynięcia przez Ocean Spokojny.
- Tekst A i wyprawa przedstawiona na mapie opisują podróż Ferdynanda Magellana.
- Fragmentem relacji z wyprawy przedstawionej na mapie jest tekst A, ponieważ tekst B to opis wyprawy Krzysztofa Kolumba, a na mapie jest przedstawiona wyprawa Magellana.

Zadanie 10. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna.	IX. „Złoty wiek” w Polsce na tle europejskim. Uczeń: 2) [...] opisuje cele i charakteryzuje działalność Marcina Lutra [...].

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

B2

Zadanie 11. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna. III. Tworzenie narracji historycznej.	XII. Europa w XVII i XVIII wieku. Uczeń: 1) charakteryzuje [...] ustrój monarchii absolutnej oraz wymienia główne cechy monarchii parlamentarnej [...]; 3) charakteryzuje zasadę [...] umowy społecznej [...].

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne uzupełnienie tekstu.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązanie

Podczas gdy Jakub Bossuet uważa, że władza króla pochodzi od Boga, to Tomasz Hobbes twierdzi, że władca sprawuje swoją władzę na podstawie umowy społecznej.

Zadanie 12. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna.	IX. „Złoty wiek” w Polsce na tle europejskim. Uczeń: 1) przedstawia okoliczności zawarcia unii realnej między Polską a Litwą (1569) [...].

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne rozstrzygnięcie wraz z uzasadnieniem.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązania

- Mapa B przedstawia granice Rzeczypospolitej Obojga Narodów w roku przyjęcia cytowanego dokumentu, czyli w 1569 roku.
- Cytowany dokument to akt unii lubelskiej, a na mapie B zostały przedstawione granice państwa, które powstało w jej wyniku.

- W czasach przyjęcia dokumentu granice Rzeczypospolitej zostały przedstawione na mapie B, ponieważ Kijów jest w granicach Rzeczypospolitej / Prusy są lennem Rzeczypospolitej.

Zadanie 13. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna.	XI. Rzeczpospolita Obojga Narodów i jej sąsiedzi w XVII wieku. Uczeń: 2) wyjaśnia [...] następstwa powstania Bohdana Chmielnickiego na Ukrainie.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

FF

Zadanie 14. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna.	X. Początki Rzeczypospolitej Obojga Narodów. Uczeń: 2) [...] omawia przebieg i rezultaty pierwszych wolnych elekcji.

Zasady oceniania

1 pkt – podanie poprawnego władcy.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Zygmunta III Wazy

Zadanie 15. (0–2)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Chronologia historyczna. II. Analiza i interpretacja historyczna.	XI. Rzeczpospolita Obojga Narodów i jej sąsiedzi w XVII wieku. Uczeń: 6) rozpoznaje charakterystyczne cechy kultury baroku [...]. XVI. Rzeczpospolita w dobie stanisławowskiej. Uczeń: 1) podaje przykłady naprawy państwa za panowania Stanisława Augusta Poniatowskiego [...].

Zasady oceniania

2 pkt – dwie poprawne odpowiedzi.

1 pkt – jedna poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

15.1. C

15.2. D

Zadanie 16. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Chronologia historyczna. II. Analiza i interpretacja historyczna.	XVIII. Epoka napoleońska. Uczeń: 2) opisuje okoliczności utworzenia Legionów Polskich [...].

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

A

Zadanie 17. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Chronologia historyczna. II. Analiza i interpretacja historyczna.	XVIII. Epoka napoleońska. Uczeń: 2) [...] opisuje powstanie Księstwa Warszawskiego, jego ustrój i terytorium.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

B

Zadanie 18. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna.	XX. Ziemie polskie w latach 1815–1848. Uczeń: 3) przedstawia przyczyny wybuchu powstania listopadowego, charakter zmagania [...].

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

C

Zadanie 19. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Chronologia historyczna. II. Analiza i interpretacja historyczna.	XX. Ziemia polskie w latach 1815–1848. Uczeń: 3) przedstawia przyczyny wybuchu powstania listopadowego [...]. XXII. Powstanie styczniowe. Uczeń: 2) dokonuje charakterystyki działań powstańców [...].

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

D

Zadanie 20. (0–3)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Chronologia historyczna. II. Analiza i interpretacja historyczna.	XXV. I wojna światowa. Uczeń: 2) wymienia główne przyczyny wojny [...] 3) omawia specyfikę działań wojennych [...].

20.1.**Zasady oceniania**

1 pkt – podanie nazwy wydarzenia.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

I wojna światowa

20.2.**Zasady oceniania**

1 pkt – wyjaśnienie wymowy rysunku.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązania

- Satyryczne przedstawienie równowagi europejskiej u progu konfliktu.
- Ostrzeżenie przed nadmierną rywalizacją państw europejskich.
- Porównanie bilansu sił / bloków militarnych.

20.3.**Zasady oceniania**

1 pkt – wskazanie jednego elementu graficznego i wyjaśnienie jego symboliki.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązania

Przeciąganie liny – rywalizacja / dyscyplina sportu

Żołnierz w pikielhaubie – Niemiec

Mężczyzna z brodą i wąsami, w białym mundurze – car Mikołaj II / Rosjanin

Mężczyzna w kepi – Francuz
Mężczyźni po obu stronach liny symbolizują państwa europejskie.

Zadanie 21. (0–3)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
III. Tworzenie narracji historycznej.	XXVI. Sprawa polska w czasie I wojny światowej. Uczeń: 1) ocenia polski wysiłek zbrojny i dyplomatyczny, wymienia prace państwowo-twórcze podczas wojny.

Zasady oceniania

- 3 pkt – wypowiedź zawierająca stanowisko poparte dwoma argumentami, z których każdy opiera się na poprawnie przywołanej wiedzy historycznej.
2 pkt – wypowiedź zawierająca stanowisko poparte dwoma argumentami, z których tylko jeden opiera się na poprawnie przywołanej wiedzy historycznej.
1 pkt – wypowiedź zawierająca stanowisko poparte jednym argumentem opierającym się na poprawnie przywołanej wiedzy historycznej.
0 pkt – brak stanowiska lub odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązania

- Zgadzam się z opinią, że Polacy niepodległość odzyskaną w 1918 roku zawdzięczają samym sobie. Polacy wykorzystali konflikt między zaborcami w czasie I wojny światowej i opowiedzieli się po obu stronach konfliktu. Józef Piłsudski w oparciu o państwa centralne chciał odbudować polską państwowość, tworząc polskie wojsko (Legiony Polskie), walczące z Rosją. Roman Dmowski związał się z państwami, które zwyciężyły w I wojnie światowej i stanął po stronie sojuszu antyniemieckiego. Zorganizował we Francji Komitet Narodowy Polski, uznawany za przedstawicielstwo przyszłego państwa polskiego.
- Nie zgadzam się z opinią, że Polacy niepodległość odzyskaną w 1918 roku zawdzięczają samym sobie, ponieważ to klęska militarna w czasie I wojny światowej wszystkich trzech naszych zaborców oraz rewolucja w Rosji stworzyła szanse na niepodległość Polski. Na odzyskanie przez Polskę niepodległości miały też wpływ Stany Zjednoczone, których prezydent w swoim orędziu, zaapelował o stworzenie państwa polskiego oraz zwycięskie państwa ententy w czasie konferencji wersalskiej.
- Zgadzam się z przytoczoną opinią tylko częściowo. Uważam, że niepodległość Polacy zawdzięczają samym sobie (świadczą o tym działalność Romana Dmowskiego, Józefa Piłsudskiego i Ignacego Paderewskiego w czasie wojny), ale gdyby nie klęska wszystkich trzech zaborców w finale wojny (upadek dynastii Romanowów, Habsburgów i Hohenzollernów), to nie udało się odbudować suwerennego państwa polskiego.

Zadanie 22. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Chronologia historyczna.	XXIX. II Rzeczpospolita w latach 1921–1939. Uczeń: 2) charakteryzuje ustrój polityczny Polski na podstawie konstytucji marcowej z 1921 r. XXX. Społeczeństwo i gospodarka II Rzeczypospolitej. Uczeń: 3) ocenia osiągnięcia gospodarcze II Rzeczypospolitej, a zwłaszcza powstanie [...] Centralnego Okręgu Przemysłowego.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne wpisanie wszystkich liter.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna, niepełna lub brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

1. B

2. A

Zadanie 23. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna.	XXX. Społeczeństwo i gospodarka II Rzeczypospolitej. Uczeń: 2) omawia skutki światowego kryzysu gospodarczego na ziemiach polskich.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

PF

Zadanie 24. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna.	XXIV. Ziemie polskie pod zaborami w II połowie XIX i na początku XX wieku. Uczeń: 5) wyjaśnia społeczne i narodowe aspekty rewolucji w latach 1905–1907. XXXIV. Polska pod okupacją niemiecką i sowiecką. Uczeń: 2) wymienia przykłady zbrodni niemieckich [...].

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne rozstrzygnięcie wraz z uzasadnieniem.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązania

Oba źródła nie odnoszą się do tego samego konfliktu, ponieważ:

- zdjęcie zostało zrobione w czasie II wojny światowej, a ulotka pochodzi z okresu rewolucji 1905–1907.
- zdjęcie zostało wykonane podczas okupacji niemieckiej w czasie II wojny światowej, widać na nim znak Polski Walczącej, zaś na ulotce mowa jest o „opryszkach carskich”, co świadczy o tym, że odnosi się do czasów sprzed 1917 roku.
- zdjęcie zostało wykonane podczas II wojny światowej, czyli w latach 1939-1945, a na ulotce podana jest data: 24 kwietnia 1906 r.

Zadanie 25. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Chronologia historyczna. II. Analiza i interpretacja historyczna.	XXXIII. II wojna światowa i jej etapy. Uczeń: 1) przedstawia oraz sytuuje w czasie i przestrzeni przełomowe wydarzenia II wojny światowej [...].

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne rozstrzygnięcie wraz z uzasadnieniem.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązanie

- Na mapie nie przedstawiono granic w Europie z 1940 roku, ponieważ Niemcy okupują zachodnią część Związku Radzieckiego.
- Na mapie nie przedstawiono granic w Europie z 1940 roku, ponieważ istnieje już państwo chorwackie, a tereny Jugosławii i Grecji są okupowane lub zajęte przez Niemcy i ich sojuszników; Finlandia została sojusznikiem III Rzeszy dopiero w 1941 r.

Zadanie 26. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja historyczna.	XXXVII. Początki komunizmu w Polsce. Uczeń: 1) przedstawia okoliczności przejścia władzy w Polsce przez komunistów.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

B

Zadanie 27. (0–2)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Chronologia historyczna. II. Analiza i interpretacja historyczna.	XXXVIII. Stalinizm w Polsce i jego skutki. Uczeń: 1) wyjaśnia przyczyny i skutki poznańskiego czerwca 1956 r. (powstanie poznańskie) [...]. XL. Dekada 1981–1989. Uczeń: 3) wyjaśnia przyczyny zawarcia porozumienia „okrągłego stołu”, przedstawia jego głównych uczestników i opisuje postanowienia.

Zasady oceniania

2 pkt – dwie poprawne odpowiedzi.

1 pkt – jedna poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

27.1. A

27.2. B

Zadanie 28. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Chronologia historyczna. II. Analiza i interpretacja historyczna.	XXXVI. Świat po II wojnie światowej. Uczeń: 11) charakteryzuje przemiany społeczno-polityczne w Europie Środkowo-Wschodniej w latach 1989–1991.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

D